

Ärende: Begäran om utlåtande om Färdplan för hållbar turism 2030 och handlingsplan 2024–2025

Funktionsrätt Åland r.f. har mottagit en förfrågan om att avge ett utlåtande angående Färdplan för hållbar turism 2030 och handlingsplanen för 2024–2025. Funktionsrätt Åland representerar genom sina medlemsföreningar cirka 4300 personer med funktionsnedsättningar och deras anhöriga på Åland. Förbundets yttrandegrupp, bestående av representanter från förbundet och dess 12 medlemsföreningar, har nyligen granskat förslaget och önskar härmed framföra följande synpunkter.

Först och främst vill vi tacka för möjligheten våra åsikter om dokumenten Färdplan för hållbar turism och den kommande handlingsplanen.

Vi vill betona att vi önskar bli involverade redan i ett tidigt skede – när färdplanen utformas. Genom vår tidiga involvering kan tillgänglighetsfrågor effektivt lyftas och behandlas, och eventuella problem gällande funktionsrättsfrågor åtgärdas. Om vi inte involveras kan det resultera i att dokument blir otillgängliga, exempelvis för personer med synnedsättning, vilket är fallet med dokumentet Färdplan för hållbar turism 2030. Personer med synnedsättning kan inte eller har väldigt svårt att läsa det.

Vi anser att tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning bör inkluderas som ett mätbart mål i "måluppfyllelse 2030". Tillgänglighet är en mätbar indikator som exempelvis kan mätas genom en ESKEH-kartläggningsformulär (se: <https://www.invalidiliitto.fi/eskeh-kartoituslomakkeet-ja-opas>). Detta kan också göras genom att använda sig av Funktionsrätt Ålands hjälp och stöd. Vi har en Tillgänglighetsgrupp som består av personer med sakkunskap och egen erfarenhet inom tillgänglighetsfrågor.

I dokumentet saknar vi en diskussion om tillgänglighet utifrån de behov som personer med funktionsnedsättning har för att möjliggöra delaktighet och fri rörlighet. För oss blir det också oklart vad färdplanen menar med tillgänglighet och tillgänglighetsanpassning.

Vi önskar att Färdplanen för hållbar turism 2030 skulle grunda sig på principen om universell utformning, där turismen från grunden görs tillgänglig och förbättras för alla. Det som är nödvändigt för 10 % underlättar för 40 % och är bekvämt för 100 %. För att arbeta med tillgänglighetsfrågor och tydliggöra ansvarsområden vill vi se att det framkommer i färdplanen vem som ansvarar för tillgänglighetsfrågor. Vi vill också se en uppföljningsmekanism som följer upp tillgänglighetsfrågor inom turismen på Åland.

Slutligen vill vi understryka betydelsen av funktionsrättsvänlig turism där informationen är tillgänglig och tillgänglighetsdeklarationer systematiskt görs och kontinuerligt uppdateras vid behov. De tillgänglighetsdeklarationer som finns bör vara lättillgängliga och framhävas.

Mariehamn 13.12.2023

Henrik Lagerberg
Ordförande

Karl Wahlman
Verksamhetsledare

Funktionsrätt Åland rf
Skarpansvägen 30, 22100
Mariehamn
+358 (0)18 22 360,
info@handicampen.ax
www.handicampen.ax